

PIRKIMŲ POLITIKA

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ 2024-04-25 Valdybos posėdžio protokolu Nr. VP24-25

AB „Kelių priežiūra“ (toliau - Bendrovė) yra nuolat veiklą tobulinanti, ambicingų tikslų siekianti įmonė. Sujungusi per dešimtmečius sukauptą ekspertinę patirtį ir novatorišką požiūrį, įmonė tapo viena iš didžiausių komandų Lietuvoje, kurioje dirba daugiau kaip 2000 darbuotojų.

Bendrovė yra atsakinga už 21 tūkst. kilometrų valstybinės reikšmės kelių priežiūrą. Žiemą užtikrina, kad keliai būtų pravažiuojami, pavasarį – rudenį gerina kelių kokybę, atnaujindama susidėvėjusias kelių dangas, profiliuodama žvyrkelius, prižiūrėdama pakelės statinius, želdinius ir kt.

Pirkimų politikos (toliau – Politika) tikslas – užtikrinant taikomų Lietuvos Respublikos įstatymų ir Europos Sąjungos (toliau – ES) direktyvų dėl viešųjų sutarčių sudarymo reikalavimų įgyvendinimą, nustatyti pagrindinius Bendrovės viešųjų pirkimų planavimo, vykdymo ir kontrolės principus, kuriais vadovaujantis Bendrovėje vykdomi viešieji pirkimai (toliau – pirkimai). Taip pat šia Politika siekiama užtikrinti, kad Bendrovė pirkimų metu gautų geriausią kainos ir kokybės santykį įsigyjamoms prekėms, paslaugoms ar darbams. Politikoje pateikiamos gairės, skatinančios nuoseklų geriausios pirkimų praktikos pritaikymą.

PAGRINDINĖS SAŲOKOS, SANTRUMPOS IR PAAIŠKINIMAI

CPO LT – nacionalinė centrinė perkančioji organizacija, vykdanči standartizuotus viešuosius pirkimus per el. katalogą, pirkimus kitų perkančiųjų organizacijų pavedimu, konsoliduotus pirkimus.

CVP IS – Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema – Viešųjų pirkimų tarnybos tvarkoma informacinė sistema, skirta suteikti elektronines priemones viešųjų pirkimų skelbimams ir ataskaitoms teikti ir tvarkyti, viešųjų pirkimų procedūroms atlikti ir informacijai apie viešuosius pirkimus skelbti internete.

Kategorijos vadovas (KV) – darbui deleguotas darbuotojas dirbantis atitinkamame struktūriniame padalinyje, kuris tvarko, administruoja tam tikrą Kategoriją, apibrėžtą kategorijų medyje.

Kategorija – tarpusavyje arba su struktūrinio padalinio veikla susijusių prekių, paslaugų ar darbų grupė, kuriai planuojamas vienas ar daugiau pirkimų. Viena pirkimo kategorija gali apimti tiek prekes, tiek su jomis susijusias paslaugas ar darbus, kiekvienas kurių tokiu atveju įprastai planuojamas atskirai.

Pirkimo objektas – ketinamos įsigyti prekės, paslaugos ir (ar) darbai.

Tiekėjas – Prekių tiekėjai, paslaugų teikėjai, darbų rangovai, dalyvaujantys Bendrovės viešuosiuose pirkimuose.

Viešųjų pirkimų tarnyba (VPT) – viešųjų pirkimų politiką įgyvendinanti ir prižiūrinti, kaip laikomasi Viešųjų pirkimų įstatymo ir su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų, valstybės biudžetinė įstaiga.

VPI – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.

POLITIKOS ĮGYVENDINIMO PRINCIPAI

Pirkimu siekiama sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti Bendrovei reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, ir taip prisidėti prie Bendrovės strateginių tikslų pasiekimo. Prekių, paslaugų ir darbų pirkimai turi būti vykdomi vadovaujantis žemiau nurodytais principais.

Politikos pavadinimas

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ 2024-04-25 Valdybos posėdžio protokolu Nr. VP24-25

Principas	Paaiškinimas
Bendrovės interesas	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir ES direktyvomis pirkimų veiklą vykdyti taip, kad vykdoma veikla padėtų Bendrovei pasiekti keliamus strateginius ir konkrečius tikslus optimaliai naudojant turimus resursus. Politiką įgyvendinantys Bendrovės darbuotojai turi sekti tarptautines tendencijas pirkimų srityje, reaguoti į pokyčius, vadovautis ir dalintis gerąja praktika.
Skaidrumas	Pirkimo planavimo, vykdymo procedūros bei pirkimo sutarties sudarymas ir kontrolė turi būti pagrindžiamas VPI nustatytų procedūrų vykdymu, užtikrinant VPI principų taikymą. Vykdydami pirkimus Bendrovės darbuotojai taip pat turi vadovautis Bendrovės Atsparumo korupcijai politika, Etikos kodeksu.
Konkurencija	Vykdamas pirkimų procedūras siekiama užtikrinti konkurencingą ir pagrįstą perkamų produktų kainą, sąžiningą bei lygiavertį tiekėjų konkuravimą. Neskelbiami pirkimai vykdomi tik išimtiniais, VPI pagrįstais atvejais.
Proporcingumas	Reikalavimai tiekėjams turi būti proporcingi Pirkimo objektui ir apimčiai. Pirkime turi būti įsitikinta keliamų kokybės reikalavimų produktui ar tiekėjo kvalifikacijai reikalingumu ir proporcingumu tiek, kiek toks pasirinkimas yra galimas ir neprieštarauja teisės aktams.
Tvarumas	Atliekant pirkimus turėtų būti atsižvelgiama į poveikį aplinkai, žmonių sveikatai ir saugai. Pirkimuose skatinamas darnų vystymąsi palaikančių priemonių taikymas, skatinama pasiūlymus lyginti pagal ekonominio naudingumo kriterijus.
Konfidencialumas	Pirkime dalyvaujantys Bendrovės darbuotojai turi užtikrinti pirkimo procedūrų metu gaunamos informacijos konfidencialumą.
Nešališkumas	Nei vienas pirkimo dalyvis negali būti nepagrįstai diskriminuojamas ir vertinamas šališkai bei dėl to negali įgauti konkurencinio pranašumo. Pirkimų sutartys neturėtų būti sudaromos su subjektais, kurie pripažinti netinkamais vadovaujantis VPI ir Lietuvos Respublikos įstatymais.
Pirkimų etika	Visos pirkimų procese dalyvaujančios šalys turi laikytis aukščiausių etikos standartų visuose pirkimų etapuose. Siekiama, kad Tiekėjai, kurie dalyvauja Bendrovės pirkimuose, kiek įmanoma laikytųsi Bendrovės patvirtinto Tiekėjų etikos kodekso.
Efektyvumas	Pirkimų procesas privalo būti skaitmenizuotas maksimalia apimtimi. Atsižvelgiant į Pirkimo objektą, siekiant vykdyti pirkimą efektyviu būdu, vertinamos galimybės vykdyti pirkimą per CPO LT, siekiama, kad pirkimai būtų vykdomi per CVP IS, o informacija teikiama elektroninėmis priemonėmis. Tiek, kiek neprieštarauja teisės aktų reikalavimams, pirkimų procesai turi būti nuolat tobulinami taip, kad užtikrintų didžiausią efektyvumą ir geriausio rezultato pasiekimą.

REIKALAVIMAI PIRKIMAMS

Bendrovė yra perkančioji organizacija, todėl atliekant pirkimus vadovaujasi VPI, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu bei su jais susijusiais poįstatyminiais teisės aktais, taip pat Bendrovės nustatytais tvarkomis bei procedūromis.

Politikos pavadinimas

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ 2024-04-25 Valdybos posėdžio protokolu Nr. VP24-25

Bendrovė pirkimams vykdyti turi skirti pakankamai resursų, turėti reikiamos kompetencijos specialistų, vadovautis gera viešųjų pirkimų praktika ir rekomendacijomis. Darbuotojai, atsakingi už Bendrovės pirkimų vykdymą ir kontrolę, turi būti reguliariai mokomi, Bendrovėje turi būti palaikoma aukšta pirkimų kultūra.

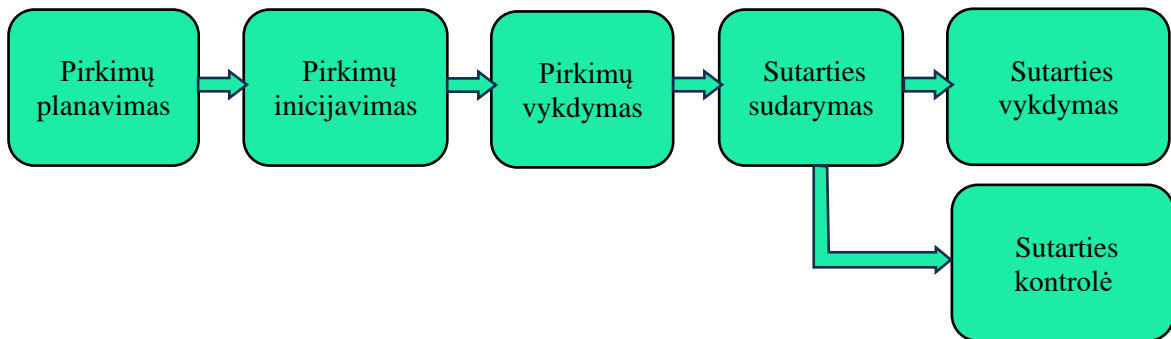
Bendrovė siekia palaikyti ilgalaikius verslo santykius ir skaidriai bendradarbiauti su tiekėjais. Ryšiai su tiekėjais formuojami abipusio pasitikėjimo principu ir vadovaujantis Bendrovės etikos kodeksu.

Bendrovė skatina pasitikėjimu ir abipusiu bendradarbiavimu grįstą konkurenciją, todėl turi būti siekiama, kad „vieno pasiūlymo“ pirkimų skaičius per ataskaitinius metus būtų minimalus. Tokius pirkimus Bendrovė vertina ir reguliariai analizuoja.

PIRKIMŲ PROCESAS IR EIGA

Pirkimų procesas yra integrali visų Bendrovės procesų dalis ir apima šiuos pagrindinius etapus:

Pirkimų planavimas:

- Bendrovė VPĮ nustatyta tvarka rengia ir tvirtina kalendoriniais metais planuojamų atlikti pirkimų planą ir kiekvienais metais CVP IS skelbia tais metais planuojamų atlikti pirkimų suvestinę.
- Patvirtintas Bendrovės planuojamų pirkimų planas ir CVP IS skelbiama suvestinė gali būti tikslinami pasikeitus Bendrovės poreikiams.
- Bendrovė pirkimų poreikiams identifikuoti, rinkos situacijai pasitikslinti bei pokyčiams įvertinti atlieka rinkos tyrimus ir konsultacijas. Šiais veiksmais Bendrovė turi siekti išsiaiškinti kokybinę ir kiekybinę informaciją apie prekių, paslaugų ir darbų pasiūlą bei kainų tendencijas, reguliariai sekti informaciją rinkoje apie atsirandančias naujoves ir naujus sprendinius, profesinės srities tendencijas ir sritis, kur egzistuoja didžiausia naujų ir patobulintų sprendimų galimybė.
- Bendrovės atliekamos rinkos tyrimai ir konsultacijos gali būti vykdomos tiek dėl konkretaus pirkimo, tiek dėl kelių (tai pačiai Kategorijai) priskiriamų pirkimų. Surinkta informacija kartu su kita turima Bendrovės veiklos informacija naudojama pirkimams planuoti metiniame pirkimų plane arba inicijuojant konkretų pirkimą (pvz. pasirenkant pirkimo strategiją, nustatant techninius reikalavimus, Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus ir pan.). Bendrovė rinkos tyrimus ir konsultacijas atlieka vadovaudamasi VPĮ ir kitų poįstatyminių teisės aktų/rekomendacijų nustatyta tvarka.

Pirkimų inicijavimas ir vykdymas:

- Bendrovėje inicijuojami tik tokie pirkimai, kuriems suplanuotos ar bus suplanuotos lėšos Bendrovės biudžete ar bus kitaip užtikrinamas pirkimo finansavimas.

Politikos pavadinimas

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ 2024-04-25 Valdybos posėdžio protokolu Nr. VP24-25

- Bendrovės pirkimus inicijuoja – pirkimų iniciatorius – bet kuris Bendrovės darbuotojas prieš tai pasirašęs nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą ar Kategorijos vadovas.
- Bendrovės pirkimus organizuoja – pirkimų organizatorius – Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu paskirtas Bendrovės darbuotojas, kuris organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimų procedūras, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma viešojo pirkimo komisija.
- Bendrovė vidaus teisės aktuose turi nustatyti detalų ir aiškų pirkimų inicijavimo, organizavimo ir vykdymo procesą.
- Bendrovė turi siekti, kad būtų taikomos standartizuotos pirkimų dokumentų formos, kurios atitinka VPI reglamentavimą. Rengiant pirkimo dokumentus ir vykdant pirkimą, nuolat siekiama pritaikyti pirkimų procese sukauptą patirtį, žinias, vadovaujamosi teisės aktų aiškinimo ir taikymo praktika.
- Vykdant pirkimus turi būti užtikrintas „keturių akių“ principas.
- Bendrovėje inicijuojant neskelbiamą pirkimą, pagrindžiamas tokio pirkimo aplinkybių buvimas įstatymo ir/arba vidaus teisės aktuose nustatytu teisiniu pagrindu.
- Bendrovėje siekiama, kad kuo mažiau pirkimų baigtųsi nesudarius Pirkimo sutarties (nutraukus pirkimą, negavus pasiūlymų ir pan. – nerezultatyvūs), analizuojamos tokių atvejų priežastys, imamasi reikiamų veiksmų pirkimų rezultatyvumui padidinti.
- Bendrovė rengia ir teikia visas VPI numatytas ataskaitas, skelbimus ir privalomą paviešinti informaciją, susijusią su pirkimais.

Pirkimo sutarties sudarymas ir vykdymas

- Sutartis sudaroma pagal pirkimo dokumentuose nustatytas sąlygas. Priėmus sprendimą sudaryti sutartį, sutarties vizavimas ir pasirašymas vykdomas vadovaujantis Bendrovės nustatyta procedūra.
- Pirkimo sutartys turi būti vykdomos pagal jose nustatytas sąlygas. Sutarčių vykdymo metu kaupiama informacija apie Bendrovės tiekėjus, jų elgseną: sutarčių vykdymo ypatumai, sutarčių vykdymo pažeidimai, sėkmės atvejai. Sukaupta informacija analizuojama, struktūruojama. Sukaupta informacija galima naudotis inicijuojant naujus Bendrovės pirkimus. Nepatikimi tiekėjai, vadovaujantis VPI įtraukiami į nepatikimų tiekėjų sąrašus ir pan.
- Pirkimo sutarčių pakeitimai atliekami vadovaujantis VPI, Bendrovės interesais, laikantis sutartyse numatytų sąlygų.

ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS

Bendrovėje turi būti užtikrinama, jog pirkimų procesuose dalyvaujantys darbuotojai laikytųsi aukščiausių profesinės etikos standartų ir moralės normų, teisės aktų reikalavimų ir Bendrovės vertybių, taip pat vadovautųsi objektyvumo, nešališkumo, efektyvumo, atsakomybės, konfidencialumo ir profesionalumo principais. Bendrovės pirkimuose turi būti įgyvendinama Bendrovės valdybos patvirtinta Atsparumo korupcijai politika, Etikos kodeksas.

Bendrovėje turi būti paskirti už Bendrovės pirkimus atsakingi darbuotojai, šių darbuotojų įgaliojimai turi būti limituoti ir aiškiai dokumentuoti.

Politikos pavadinimas

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ 2024-04-25 Valdybos posėdžio protokolu Nr. VP24-25

Bendrovės pirkimų funkciją vykdo pirkimų vadovas ir jo vadovaujamas pirkimų padalinys. Pirkimų padalinys Bendrovėje atsakingas už Bendrovės pirkimų funkcijos valdymą: tvarkų, instrukcijų, procesų parengimą, pirkimų planavimą, pirkimų procedūras, Tiekėjų atranką, pirkimų apskaitą, atskaitomybę valdymo organams ir valstybės institucijoms. Pirkimų skyriaus vadovas atsakingas už šios politikos įgyvendinimą.

Pirkimuose dalyvaujančių asmenų atsakomybės aprašytos Bendrovės įstatuose, Bendrovės generalinio direktoriaus patvirtintose metinio pirkimų plano sudarymo ir koregavimo, Pirkimų inicijavimo, organizavimo ir vykdymo bei Pirkimo sutarčių vykdymo kontrolės procedūrose.

Bendrovės valdyba atsakinga už:

- sprendimų priėmimą dėl pritarimo Bendrovės generaliniam direktoriui pradėti prekių, paslaugų ar darbų pirkimo, kurio numatoma vertė be pridėtinės vertės mokesčio yra lygi arba viršija 1 000 000 eurų, procedūras, prieš tai apsvarsčiusi pateiktus tokio pirkimo dokumentų projektus;
- sprendimų priėmimą dėl pritarimo Bendrovės generaliniam direktoriui sudaryti prekių, paslaugų ar darbų pirkimo sandorius (išskyrus sandorius dėl paprastųjų ir išvestinių finansinių priemonių), kurių vertė be pridėtinės vertės mokesčio yra lygi arba viršija 1 000 000 eurų.

Bendrovės generalinis direktorius atsakingas už:

- Bendrovės tinkamos ir nepertraukiamos pirkimų veiklos organizavimą ir priežiūrą, Bendrovės pirkimo sutarčių, kurių vertė didesnė nei 100 000 eurų, tvirtinimą, Bendrovės vidinių procedūrų, reglamentuojančių pirkimų ir sutarčių vykdymą, tvirtinimą.

Bendrovės Saugos ir prevencijos skyriaus vadovas atsakingas už:

- Bendrovės tinkamai vykdomas pirkimų procedūras, kad jos būtų atliekamos skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo principų, o prekės, paslaugos ir darbai įsigijami racionaliai panaudojant Bendrovės lėšas. Bendrovėje yra sukurti vidaus kontrolės mechanizmai, užtikrinantys aukščiau nurodytų principų įgyvendinimą, įsigyjant prekes, paslaugas ar darbus.

Bendrovės pirkimų iniciatorius atsakingas už:

- Bendrovės tinkamai ir nepertraukiamai veiklai užtikrinti skirtų prekių, paslaugų ar darbų pirkimų planavimą, rinkos tyrimą, pirkimo inicijavimą, techninių specifikacijų rengimą bei kitų, vadovaujantis Bendrovės pirkimų politika ir vidaus tvarkomis, reikiamų procesinių pirkimo dokumentų rengimą ir savalaikį pateikimą Bendrovės pirkimų padaliniui.

Bendrovės pirkimų organizatorius atsakingas už:

- Bendrovės prekių, paslaugų ar darbų pirkimų (kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma viešojo pirkimo komisija) procedūrų skaidrų vykdymą, kitų, su pirkimais susijusių procesinių veiksmų, savalaikį atlikimą, kaip tai numato VPI ir Bendrovės pirkimų politika bei vidinės tvarkos.

Kategorijos vadovas (KV) atsakingas už:

- poreikių Pirkimo kategorijai priskirtiems pirkimams identifikavimą, apibendrinimą ir pateikimą metinio pirkimų plano sudarymo metu, taip pat šių pirkimų biudžeto vykdymo kontrolę;

Politikos pavadinimas

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ 2024-04-25 Valdybos posėdžio protokolu Nr. VP24-25

- kuruojamos Kategorijos pirkimų savalaikį inicijavimą, dalyvavimą viešųjų pirkimų komisijose ir užsakymų pagal sutartis suvedimą į atitinkamą sistemą, jų kontrolę.

PIRKIMŲ KONTROLĖ

Bendrovės pirkimai kontroliuojami vadovaujantis vidaus kontrolės sistema, užtikrinančia pirkimų teisėtumą, Bendrovės strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, tikslingą ir efektyvų Bendrovės lėšų naudojimą, sutartinių Bendrovės įsipareigojimų laikymąsi.

Vykdamas pirkimų funkciją, Bendrovė reguliariai atlieka galimų rizikos veiksnių vertinimą, parengia ir įgyvendina rizikų valdymo priemones. Tai yra sudedamoji Bendrovės rizikų valdymo proceso dalis, kuri atliekama kiekvienais metais.

Siekiant Politikos tikslų Bendrovės pirkimų veikla turi būti analizuojama: nustatomi, kaupiami ir analizuojami pirkimo proceso rodikliai (trukmė, kokybė, pirkimų rezultatyvumas, „vieno pasiūlymo pirkimai“ ir pan.).

Pasibaigus Bendrovės finansiniams metams turi būti atliekamas Bendrovės Tiekėjų metinis vertinimas. Pirkimų padalinys kartu su Saugos ir prevencijos skyriumi aptaria tiekėjus pagal pirkimų padalinio nustatytą metodiką. Turi būti vertinamas tiekėjų atitikimas Bendrovės politikoms, verslo rizikos, kokybė, sutarties vykdymas, pirkimo rezultatyvumas. Tiekėjai, iš kurių per pirkimo metus Bendrovė pirkė prekių, paslaugų ir darbų daugiau kaip už 3 000 000 eurų aptariamais raštu, užpildant vertinimo formą.

Pirkimų veikla reguliariai kontroliuojama vidaus audito. Į vidaus audito planus kiekvienais metais įtraukiamos rizikų valdymo proceso metu pirkimuose nustatytų reikšmingų rizikos veiksnių vertinimas.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir Bendrovės vidaus teisės aktais.

Politika tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu.

Politika galioja nuo jos patvirtinimo dienos visiems Bendrovės darbuotojams, ji yra peržiūrima ir, jei reikia atnaujinama, ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Keičiantis Bendrovės strateginėms kryptims, tikslams, rinkos sąlygoms ar kitiems išoriniams/vidiniams veiksniams, kurie įtakoja Bendrovę, Politika gali būti peržiūrima ir atnaujinama pagal poreikį.

Darbuotojai su šia Politika supažindinami pasirašytinai arba elektroninėmis priemonėmis ir privalo laikytis joje išdėstytų principų bei atlikdami savo funkcijas vadovautis šioje Politikoje nustatytais principais.

Šios Politikos nesilaikymas yra laikomas šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu, už kurį darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Politika yra vieša ir laisvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims, skelbiama viešai Bendrovės tinklalapyje www.keliuprieziura.lt